

**УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ**

ISSN 1857-7059

**ГОДИШЕН ЗБОРНИК
2012
YEARBOOK
2012**

ГОДИНА 3

VOLUME III

**GOCE DELCEV UNIVERSITY – STIP
FACULTY OF PHILOLOGY**

**ГОДИШЕН ЗБОРНИК
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
YEARBOOK
FACULTY OF PHILOLOGY**

За издавачот

проф. д-р Виолета Димова

Издавачки совет

Проф. д-р Саша Митрев
Проф. д-р Блажо Боев
Проф. д-р Лилјана Колева Гудева
Проф. д-р Виолета Димова
Доц. д-р Јованка Денкова
Доц. д-р Махмут Челик
Доц. д-р Ранко Младеноски
М-р Ристо Костуранов

Редакциски одбор

Проф. д-р Виолета Димова
Вонр. проф. Луси Караниколова
Доц. д-р Толе Белчев
Доц. д-р Билјана Ивановска
Доц. д-р Јованка Денкова
Доц. д-р Марија Леонтиќ
Доц. д-р Марија Кусевска
Доц. д-р Марија Кукубајска
Виш лектор м-р Снежана Кирова
М-р Весна Коцева

Главен уредник

Доц. д-р Билјана Ивановска

Одговорен уредник

Доц. д-р Нина Даскаловска

Јазично уредување

Даница Гавриловска-Атанасовска
(македонски јазик)
Доц. д-р Марија Кукубајска
(англиски јазик)

Техничко уредување

Славе Димитров, Благој Михов

Печати

Печатница „2-ри Август“ - Штип
Тираж - 300 примероци

Редакција и администрација

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ 10А
п. фах 201, 2000 Штип
Р. Македонија

Editorial board

Prof. Sasa Mitrev, Ph.D.
Prof. Blazo Boev, Ph.D.
Prof. Liljana Koleva – Gudeva, Ph.D.
Prof. Violeta Dimova, Ph.D.
Ass. Prof. Jovanka Denkova, Ph.D.
Ass. Prof. Mahmut Chelik, Ph.D.
Ass. Prof. Ranko Mladenoski, Ph.D.
Risto Kosturanov, M.Sc.

Editorial staff

Prof. Violeta Dimova, Ph.D.
Asoc. Prof. Lusi Karanikolova Ph.D.
Ass. Prof. Tole Belcev, Ph.D.
Ass. Prof. Biljana Ivanovska, Ph.D.
Ass. Prof. Jovanka Denkova, Ph.D.
Ass. Prof. Marija Leontic, Ph.D.
Ass. Prof. Marija Kusevska, Ph.D.
Ass. Prof. Marija Kukubajska Ph.D.
Lecturer Snezana Kirova, M.A.
Vesna Koceva, M.A.

Managing editor

Ass. Prof. Biljana Ivanovska, Ph.D.

Editor in chief

Ass. Prof. Nina Daskalovska, Ph.D.

Language editor

Danica Gavrilovska–Atanasovska
(Macedonian)
Ass. Prof. Marija Kukubajska, Ph.D.
(English)

Technical editor

Slave Dimitrov, Blagoj Mihov

Printing

„Vtori Avgust“ - Stip
Printing No 300

Address of editorial office

Goce Delcev University–Stip
Faculty of Philology
Krste Misirkov 10A
PO box 201, 2000 Stip
R. of Macedonia

СОДРЖИНА CONTENT

д-р Билјана Ивановска ПРАКТИЧНИ ИДЕИ ЗА ПРЕДАВАЊЕ (начини како да се добие фидбек -повратна информација од студентите) Biljana Ivanovska, Ph.D. PRACTICAL IDEAS FOR TEACHING (HOW TO OBTAIN STUDENTS FEEDBACK)	9
м-р Весна Коцева, м-р Татјана Уланска ПОТРЕБА ОД ВОВЕДУВАЊЕ НА АКТИВНОСТИ ЗА ОБРАБОТКА НА ИНПУТ НА ЧАСОТ ПО НЕМАЈЧИН ЈАЗИК Vesna Koceva M.A., Tatjana Ulanska M.A. THE NEED FOR INTRODUCTION OF ACTIVITIES FOR INPUT PROCESSING IN FOREIGN LANGUAGE CLASSES	13
д-р Нина Даскаловска, д-р Билјана Ивановска ЛЕКСИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА Nina Daskalovska Ph.D., Biljana Ivanovska Ph.D. LEXICAL COMPETENCE	19
д-р Брикена Џафери, д-р Гезим Џафери ПРЕЧКИ ВО УЧЕЊЕТО И УСВОЈУВАЊЕ НА ВТОР ЈАЗИК Brikena Xhaferri Ph.D., Gezim Xhaferri Ph.D. LEARNING DISABILITIES AND SECOND LANGUAGE ACQUISITION	33
м-р Марија Тодорова, м-р Даринка Маролова НЕВЕРБАЛНАТА КОМУНИКАЦИЈА КАКО ТРАНСКУЛТУРНА КАТЕГОРИЈА Marija Todorova M.A., Darinka Marolova M.A. NON-VERBAL COMMUNICATION AS A TRANSCULTURAL CATEGORY ..	39
проф. д-р Емилија Петрова Ѓорѓева, Ана Ѓорѓева ИЗУЧУВАЊЕ НА СТРАНСКИ ЈАЗИК ПРЕКУ ИГРА Emilija Petrova Gjorgjeva Ph.D, Ana Gjorgjeva LEARNING FOREIGN LANGUAGE THROUGH GAME	43
м-р Јане Јованов, Елена Тупаревска КОРИСТЕЊЕ НА ВИДЕОМАТЕРИЈАЛИ ВО ПОЧЕТНАТА ЕТАПА НА ИЗУЧУВАЊЕ НА СТРАНСКИОТ ЈАЗИК Jane Jovanov M.A., Elena Tuparevska THE USE OF VIDEO MATERIALS IN EARLY FOREIGN LANGUAGE LEARNING	55

д-р Билјана Ивановска, д-р Нина Даскаловска ПЕРСОНАЛИЗАЦИЈАТА ВО НАСТАВАТА ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК НЕ Е САМО НАУКА, ТУКУ И УМЕТНОСТ Biļjana Ivanovska, Ph.D., Nina Daskalovska, Ph.D. PERSONALIZATION IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING IS NOT ONLY SCIENCE BUT ART AS WELL.....	65
м-р Марија Тодорова СЕМИОТИЧКИ АСПЕКТ И СИСТЕМОСТ НА ШПАНСКИОТ ЈАЗИК КАКО ДЕЛ ОД НАСТАВНИОТ ПРОЦЕС Marija Todorova M.A. SEMİOTIC ASPECT OF THE SPANISH LANGUAGE AND THE LANGUAGE AS A SYSTEM IN THE TEACHING PROCESS	69
м-р Весна Коцева КООПЕРАТИВНОТО УЧЕЊЕ КАКО МЕТОД ЗА РАЗВИВАЊЕ НА КОМУНИКАТИВНИТЕ ВЕШТИНИ Vesna Kocева M.A. COOPERATIVE LEARNING AS A METHOD FOR DEVELOPING COMMUNICATIVE SKILLS	77
д-р Нина Даскаловска МЕНТАЛЕН ЛЕКСИКОН Nina Daskalovska, Ph.D. MENTAL LEXICON	83
д-р Снежана Ставрева Веселиновска ЗОШТО ДЕЦАТА ПОМИНУВААТ ПОМАЛКУ ВРЕМЕ ВО ПРИРОДНАТА СРЕДИНА Snezana Stavreva Veselinovska Ph.D. WHY CHILDREN SPEND LESS TIME OUTDOORS	95
м-р Загорка Донска ЗАСТАПЕНОСТА НА МОРАЛНИТЕ ВРЕДНОСТИ ВО УЧЕБНИЦИТЕ ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК ВО ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ (ПРЕДМЕТНА НАСТАВА) ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА Zagorka Donska, M.A. THE PRESENCE OF THE MORAL VALUES IN THE TEXT-BOOKS OF MACEDONIAN LANGUAGE IN THE PRIMARY EDUCATION IN REPUBLIC OF MACEDONIA	107
м-р Мима Костова КОМПАРАТИВНИОТ ПРЕГЛЕД НА МЕРКИТЕ ПРОТИВДЕВИЈАНТНОТО ОДНЕСУВАЊЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ВО МИНАТОТО И ДЕНЕС Mima Kostova M.A. COMPARATIVE REVIEW OF THE MEASURES AGAINST DEVIANT PUPIL BEHAVIOR IN THE PAST AND NOWADAYS	115

м-р Даринка Маролова КОНСЕКУТИВНО ТОЛКУВАЊЕ Darinka Marolova M.A. CONSECUTIVE INTERPRETATION	123
м-р Јована Караникиќ ПРЕДИЗВИК И ПРЕВОДЛИВОСТ НА ТОПОНИМИТЕ: СТАРАТА ЧАРШИЈА И БИТ-ПАЗАР ВО ИТАЛИЈАНСКИТЕ ПРЕВОДИ НА СОВРЕМЕНАТА МАКЕДОНСКАТ КНИЖЕВНОСТ. Jovana Karanikik M.A. THE CHALLENGE AND THE TRANSLATABILITY OF THE TOPONYMES: STARA CARSIIJA AND BIT-PAZAR IN THE ITALIAN TRANSLATIONS OF THE MACEDONIAN CONTEMPORARY LITERATURE	129
м-р Даринка Маролова, Костадин Голаков УЛОГАТА И ЗНАЧЕЊЕТО НА ТОЛКУВАЧОТ Darinka Marolova M.A., Kostadin Golakov INTERPRETER'S ROLE AND IMPORTANCE	137
д-р Билјана Ивановска, д-р Нина Даскаловска МОДАЛНИТЕ ЧЕСТИЧКИ ВО ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК И НИВНИТЕ ПРЕВОДНИ ЕКВИВАЛЕНТИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК Biljana Ivanovska Ph.D., Nina Daskalovska Ph.D. MODAL PARTICLES IN THE GERMAN LANGUAGE AND THEIR MACEDONIAN COUNTERPARTS	145
м-р Драгана Кузмановска, м-р Биљана Петковска ИМЕНСКИТЕ ФРАЗЕОЛОГИЗМИ СО КОМПОНЕНТАТА ЗООНИМИ РАЗГЛЕДУВАНИ ВО МАКЕДОНСКИОТ, ГЕРМАНСКИОТ И АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК. Dragana Kuzmanovaska M.A., Biljana Petkovska M.A. NOUN PHRASES WITH ZOONYM COMPONENTS IN MACEDONIAN, GERMAN AND ENGLISH	151
д-р Марија Кусевска ЗА ПОИМОТ ЛИЦЕ ВО ПРАГМАТИКАТА Marija Kusevska Ph.D. ON THE NOTION OF <i>FACE</i> IN PRAGMATICS	157
д-р Марија Леонтиќ АТАТУРК, ТУРСКИОТ ЈАЗИК И АЛФАБЕТСКАТА РЕФОРМА Marija Leontik, Ph.D. ATATURK, TURKISH LANGUAGE AND THE ALPHABETIC REVOLUTION.	167
д-р Октај Ахмед ТРЕТОСЛОЖНИОТ И ДИСТИНКТИВНИОТ АКЦЕНТ ВО ТУРСКИТЕ ГОВОРИ ОД ОХРИДСКО-ПРЕСПАНСКИОТ РЕГИОН Oktaj Ahmed Ph.D. THIRD-SYLLABLE AND DISTINCTIVE STRESS IN THE TURKISH DIALECTS OF OHRID-PRESPA REGION	175

- д-р Виолета Николовска**
ЛИТЕРАТУРНИТЕ ЈАЗИЦИ ВО СОВРЕМЕН КОНТЕКСТ
Violeta Nikolovska Ph.D.
STANDARD LANGUAGES IN CONTEMPORARY CONTEXT 183
- д-р Ранко Младеноски**
ДЕЛАТА НА МАЖОВСКИ, ЦЕПЕНКОВ И ПРЛИЧЕВ
ЗА АЛЕКСАНДАР III МАКЕДОНСКИ
Ranko Mladenoski, Ph.D.
THE WORKS OF MAZHOVSKI, CEPENKOV I PRLICHEV RELATED TO
ALEXANDER III OF MACEDON 189
- д-р Јованка Денкова, д-р Махмут Челик**
„ОЧЕРКИ БЕЛГРАДА“ ОД КОНСТАНТИН ПЕТКОВИЧ –
АВТЕНТИЧНО СВЕДОШТВО ЗА МЕШАЊЕТО НА КУЛТУРИТЕ НА
БАЛКАНОТ
Jovanka Denkova Ph.D, Mahmut Celik Ph.D
„THE OUTLINE OF BELGRADE“ BY KONSTANTIN PETKOVICH - AN
AUTHENTIC TESTIMONY OF THE MIXTURE OF CULTURES ON THE
BALKANS 197
- м-р Ева Велинова**
ПОЛИТИЧКАТА МИСЛА И КНИЖЕВНОТО ДЕЛО НА НИКОЛО
МАКИЈАВЕЛИ ВО 16-ВЕКОВНА ИТАЛИЈА
Eva Velinova M.A.
THE POLITICAL THOUGHT AND THE LITERARY WORK OF NICCOLO
MACHIAVELLI IN XVI CENTURY ITALY 203
- д-р Луси Караниколова**
ЗА РАСКАЗНОСТА ВО ЛИРСКИ КОНТЕКСТ
(Кон „Гулабии“ на Станко Враз)
Lusi Karanikolova Ph.D.
ON THE NARRATIVENESS IN LYRICAL CONTEXT (IN „GJULABII” BY
STANKO VRAZ) 211
- д-р Махмут Челик, д-р Јованка Денкова**
ТВОРЕШТВОТО НА ХУСЕЈИН СУЛЕЈМАН ВО КОНТЕКСТ НА
ЦЕЛОКУПНАТА ТУРСКА КНИЖЕВНОСТ ЗА ДЕЦА
Mahmut Celik Ph.D., Jovanka Denkova Ph.D.
THE WORK OF HUSEIN SULEIMAN IN THE CONTEXT OF THE
OVERALL TURKISH CHILDREN’S LITERATURE 217
- д-р Марија Емилија Кукубајска**
КНИЖЕВНОСТА, КУЛТУРАТА, НАУКАТА И РЕЛИГИЈАТА
ЗА ПОИМАЊЕ НА КОНЕЧНОСТА И ВЕЧНОСТА
Marija Emilija Kukubajska Ph.D.
LITERATURE, CULTURE, SCIENCE AND RELIGION AND THEIR
APPROACH TO ASPECTS OF FINITENESS AND ETERNITY OF LIFE 223

м-р Снежана Кирова ХАКСЛИЕВИТЕ ПОГЛЕДИ НА ЛИТЕРАТУРА Snezana Kirova M.A. HUXLEY'S VIEWS OF LITERATURE	233
д-р Весна Мојсова-Чепишевска ПИНОКИО И ШЕЌЕРНОТО ДЕТЕ Vesna Mojsova-Chepisevska, Ph.D. PINOCCHIO AND THE SUGAR CHILD	239
м-р Наталија Поп Зариева КНИЖЕВНИТЕ ДЕЛА КАКО СРЕДСТВО И МЕДИУМ ЗА РАЗВИВАЊЕ ПОЗИТИВНИ МОРАЛНИ ВРЕДНОСТИ КАЈ МЛАДИТЕ Natalija Pop Zarieva M.A. LITERARY WORKS AS A MEANS AND MEDIUM FOR DEVELOPING POSITIVE MORALVALUES WITH YOUNG PEOPLE	249
м-р Јадранка Бочварова, Зоран Павлов МОБИЛНОСТ НА СТУДЕНТИТЕ Jadranka Bocvarova M.A. Zoran Pavlov STUDENTS' MOBILITY	257
д-р Трајче Нацев САКРАЛНА АРХИТЕКТУРА ВО ГРАДОТ БАРГАЛА ОД IV ВЕК ДО КРАЈОТ НА ПРВАТА ДЕЦЕНИЈА НА VII ВЕК Trajce Nacev Ph.D. SACRAL ARCHITECTURE IN THE CITY OF BARGALA FROM THE IV CENTURY TO THE END OF THE FIRST DECADE OF VII CENTURY	267

УДК: 37.091.3:81'243

Стручен труд
Professional paper

ПОТРЕБА ОД ВОВЕДУВАЊЕ НА АКТИВНОСТИ ЗА ОБРАБОТКА НА ИНПУТ НА ЧАСОТ ПО НЕМАЈЧИН ЈАЗИК

м-р Весна Коцева¹
м-р Татјана Уланска¹

Апстракт: И покрај долгогодишната интеракција со немајчиниот јазик, сепак, многу ученици не можат да се изразуваат како нативните говорители. Причината ја согледуваме во процесот на совладување на немајчиниот јазик кога учениците се изложуваат на инпут од кој што обработуваат само мал дел. На часот по немајчин јазик учениците треба да се подготват да го користат јазикот во реални животни ситуации, а не за потребите во училницата. Поради тоа сметаме дека е потребно да се промени пристапот во поучувањето немајчин јазик, односно ние во улога на наставници да понудиме активности преку кои ќе се модифицира начинот на којшто учениците го перципираат и го обработуваат инпутот на кој се изложени, со цел да се зголеми интејкот кој го извлекуваат од инпутот.

Клучни зборови: *инпут, немајчин јазик, настава*

THE NEED FOR INTRODUCTION OF ACTIVITIES FOR INPUT PROCESSING IN FOREIGN LANGUAGE CLASSES

Vesna Koceva, M.A.¹
Tatjana Ulanska, M.A.¹

Abstract: Despite the fact that foreign language interaction has been taking place for many years, still, many students face difficulties expressing themselves as native speakers. The reason for this is found in the process of acquisition of the foreign language where the students are exposed to an input where only a small fragment is processed. In the foreign language classes, the students should be prepared to use the language in real life situations, not for the needs of the classroom. For that reason it is believed that the approach in the teaching process of the foreign language needs to be altered, i.e. our role as teachers should provide a range of activities which will modify the way students perceive and process the input they are exposed to, in order to increase the intake taken from the input.

¹Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.
Faculty of Philology, Goce Delcev University, Stip.

Key words: *input, foreign language, teaching process*

Вовед

Начинот на којшто учениците го усвојуваат и го користат немајчиниот јазик е прашање што е предмет на расправа на многу научници и за кое постојат многу теории и хипотези. Досегашните теории за усвојување на немајчиниот јазик го објаснуваат начинот на имплементација на јазичните компетенции во новиот јазичен систем. Извршени се многу истражувања во насока на опишување на методите кои се применуваат во наставата со ставање акцент на прашањето дали има одреден метод кој е поефикасен од другите.

Во улога на наставници по немајчин јазик имаме задача да утврдиме и последователно да го одбереме и да го примениме најсоодветниот приод кој ќе им помогне на учениците успешно да ги усвојат граматичките особености на јазикот што го учат, односно да утврдиме кои наставни техники и методи се најефикасни во поучувањето и напредувањето во учењето. Како наставници по немајчин јазик си ги поставуваме прашањата: како да поучуваме граматика на начин кој ќе се надоврзува на природните процеси на учење и дали одредени приоди во поучувањето граматика се поефикасни во споредба со други.

Особености на методот „поучување со обработка на инпут“

Улогата на наставата во процесот на усвојување на немајчиниот јазик е предмет на голем дел од истражувањата и од теориите за усвојување на немајчин јазик кои не даваат исто објаснување за тоа како наставата може најмногу да помогне во учењето јазик и кој наставен метод е најефикасен.

Според теоријата на Крашен (Krashen, 1982) клучен фактор во напредувањето во учењето има интеракцијата и секојдневната комуникација, односно учениците го усвојуваат немајчиниот јазик преку разбирање на инпутот на кој се изложени. Според Крашен, изложувањето на учениците на инпут не е единственото нешто што ним им треба, бидејќи искуствата покажуваат дека и покрај долгогодишната интеракција со немајчиниот јазик, сепак многу ученици не можат да се изразуваат на истиот јазик како што го прават тоа нативните говорители.

Зависноста на учењето од инпутот и влијанието на интеракцијата во процесот на совладување на немајчиниот јазик го објаснува и Лонг (Long, 1985) во својата хипотеза според која учениците ги совладуваат јазичните форми во моментот кога ќе ги забележат. Лонг предлага неколку начини, меѓу кои и модификација на инпутот, со чијашто помош преку интеракција во наставата учениците се насочуваат да ги забележат оние форми кои треба да ги научат.

Ван Патен (Van Patten, 1996) во својата теорија зборува за метод на поучување граматика на немајчин јазик кој го нарекува „поучување

со обработка на инпут“ којшто им помага на учениците да ја обработат информацијата преку вежби за разбирање и директно да го конвертираат инпутот во интејк. Моделот на обработка на инпут презентира од Ван Патен се состои во насочување на вниманието на учениците врз граматичките форми и структури. Ван Патен тврди дека новиот метод на поучување граматика со обработка на инпут влијае врз подобрувањето на квалитетот на инпутот на кој се изложени учениците со цел да се зголеми интејкот кој учениците го извлекуваат од инпутот. Обработката на инпутот претставува процес на претворање на инпутот во интејк, односно воспоставување ефикасна и точна корелација помеѓу формата и значењето.

Според Ван Патен, учениците во процесот на учење на граматика запоставуваат голем дел од важните граматички карактеристики во инпутот, поради тоа што нивната концентрација е насочена врз комуникацијата преку изведување на вежбите за аутпут кои ги форсира традиционалниот пристап, а кои од една страна помагаат да се развие флуентност и точност во продукцијата на немајчиниот јазик, но од друга страна го запоставуваат совладувањето на граматичките правила.

Со имплементација на дидактичкиот приод на Ван Патен се интервенира во процесите кои учениците ги применуваат за да извлечат податоци од инпутот. Според Ван Патен, учениците го обработуваат инпутот со намера да ја сфатат пораката која се содржи во него и го користат него за да направат конекција помеѓу формата и значењето. Во овој процес учениците го филтрираат, редуцираат и модифицираат инпутот во нова единица наречена интејк. За време на фазата на обработка на инпутот само дел од инпутот ќе стане интејк. Методот на Ван Патен (Van Patten, 1996) цели кон промена на начинот на кој се перципира и обработува инпутот од страна на учениците.

Традиционалниот метод наспрема поучување со обработка на инпут

Во наставата по немајчин јазик постојано се предлагаат и се воведуваат нови методи, но сепак начинот на којшто се поучува граматиката сè уште е многу традиционален.

Иако наставниците сметаат дека традиционалниот приод во наставата по немајчин јазик е застарен наставен метод кој не резултира со продукција на „квалитетен“ аутпут, сепак емпириските истражувања го покажуваат спротивното. Наставниците кои предаваат немајчин јазик во различен образовен контекст (основно училиште, средно училиште, високо образовна институција, училиште за странски јазици и приватни часови) се изјаснуваат дека ги започнуваат предавањата по немајчин јазик со експлицитни објаснувања на граматичките правила на целиот јазик, проследени со дефиниции и нефункционални писмени и усни вежби,

фокусирајќи се на механичка примена на граматичките правила и форми, со цел тие да се запомнат. Во поучувањето граматика наставниците акцент ставаат на разните вежби за аутпут, односно концентрацијата на учениците ја насочуваат кон усвојување на граматичките правила и вежбите за аутпут, со цел да се постигне усна или писмена продукција во целниот јазик. Исто така и учебниците кои се користат во наставата по немајчин јазик изобилуваат со неделотворни писмени и усни вежби, во кои од ученикот се бара само механичко репродуцирање на наученото правило со надеж дека тоа ќе се меморизира. Ние во улога на наставници по немајчин јазик треба да си поставиме за цел да ги подготвиме учениците да го користат јазикот во реални животни ситуации, а не за потребите во училиницата, и во најлош случај за да можат ги решат задачите во тестовите. Токму поради тоа потребно е да го промениме пристапот во поучувањето граматика на немајчин јазик, односно да се занимаваме со почетната фаза на совладување на немајчиниот јазик во која учениците ги поврзуваат граматичките форми со нивното значење, и да понудиме активности преку кои ќе се модифицира начинот на кој учениците го перципираат и го обработуваат инпутот, а со цел да се постигне подобар интејк. Ако не се фокусираме на аутпутот и вниманието го насочиме кон инпутот, со примена на активности кои нудат можност да се интерпретира точно релацијата помеѓу формата и значењето без какво било продуцирање на таргет-формата или структурата, учениците би можеле полесно да забележат определени форми и побргу да ги обработат.

Досегашните истражувањата покажуваат дека кога учениците ги обработуваат елементите на новиот јазик прво се фокусираат на значењето. Поради тоа потребно е да понудиме делотворни активности кои ќе им обезбедат на учениците пристап до разбирлив и значенски инпут и ќе им помогнат преку насочување на нивното внимание на граматичките форми во инпутот, прецизно да го обработат, а со тоа да се постигне зголемување на квалитетот и квантитетот на интејкот.

За таа цел, неопходно е најпрво учениците да се запознаат со стратегиите на обработка на инпутот кои би имале негативно влијание врз разбирањето и дури понатаму со примена на активности на структуриран инпут да се насочат кон воспоставување правилна конекција меѓу формата и значењето.

Имајќи предвид дека значајно време од часот во наставата по немајчин јазик се посветува на експлицитни објаснувања кои не обезбедуваат корисен инпут, потребно е во улога на наставници да понудиме активности кои ќе ги изложат учениците на големо количество на разбирлив и значенски инпут и ќе им помогнат прецизно и ефикасно да го обработат инпутот, а со тоа времето кое порано се посветуваше на објаснување на правилата на немајчиниот јазик да се исполни со комуникативни активности.

Во поучувањето немајчин јазик експлицитните објаснувања и механичките вежби не се ефикасни начини учениците да се фокусираат на формата. Поради тоа, има потреба на учениците да им се понудат активности со помош на кои концентрирајќи се на структурата ќе го извлечат значењето од инпутот т.е. ќе ги извлечат податоците за интејк.

Кога учениците ќе ги совладаат формите и кога нив ќе ги поврзат со значењето во контекстуализирана ситуација (преку активности на структуриран инпут или други граматички задачи, а не преку механички вежби или вежби според даден пример), можеме да сметаме дека тие се оспособени за користење на јазикот во комуникативни цели.

Заклучок

Можеме да очекуваме дека со примена на активности за обработка на инпутот на часот по немајчин јазик ќе се зголеми мотивацијата, учениците ќе се поттикнат да го изразат своето сопствено мислење, да ги изградат комуникациските вештини, да стапат во интеракција во комуникативни ситуации и да се изразат со вистински јазик. Затоа сметаме дека наставниците би требало да посветуваат поголемо внимание на иницијалната фаза во усвојувањето на немајчиниот јазик во која учениците ги поврзуваат граматичките форми со нивното значење и да бараат учениците да учествуваат во интерактивни активности, а експлицитните објаснувања во поучувањето на граматиката на немајчиниот јазик да ги заменат со големо количество на инпут кој е поедноставен за разбирање од страна на учениците и кој полесно и побргу би го обработиле.

Библиографија

1. Benati, A. G. and J. F. Lee. (2010): Processing Instruction and Discourse. London: Continuum.
2. Ellis, R. (1994): The study of second language acquisition. Oxford: Oxford University Press.
3. Farley A. (2005): Structured Input: Grammar Instruction for the Acquisition-Oriented Classroom. New York: McGraw-Hill.
4. Gass, S.M. (1997): Input, interaction, and the second language learner. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
5. Krashen, S.D. (1982): Principles and practice in second language acquisition. Oxford: Pergamon Press.
6. Krashen, S. (1985): The input hypothesis: Issues and implications. London: Longman.
7. Long, M.H. (1985): Input and second language acquisition theory. In S.M. Gass & C. Madden 8. VanPatten, B. (1996): Input processing and grammar instruction: Theory and research. Norwood, NJ: Ablex.

8. VanPatten, B. (2003): From input to output: A teacher's guide to second language acquisition. New York: McGraw-Hill.
9. VanPatten, B. (2004): Processing Instruction, Theory, Research, and Commentary. Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates, Inc., Publishers,.
10. Wong, W. (2005): Input Enhancement: From Theory and Research to the Classroom, New York: McGraw-Hill.